

TŁUMACZENIE

UMOWA

między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki o przetwarzaniu i przekazywaniu z Unii Europejskiej do Stanów Zjednoczonych danych z komunikatów finansowych do celów Programu śledzenia środków finansowych należących do terrorystów

UNIA EUROPEJSKA,

z jednej strony, oraz

STANY ZJEDNOCZONE AMERYKI,

z drugiej strony,

zwane dalej „stronami”,

PRAGNĄC zapobiegać terroryzmowi i jego finansowaniu oraz zwalczać te zjawiska, w szczególności dzięki wzajemnej wymianie informacji, w trosce o ochronę swych demokratycznych społeczeństw i wspólnych wartości, praw i swobód,

DAŻĄC do zacieśnienia i wspierania współpracy między stronami w duchu partnerstwa transatlantyckiego,

PRZYPOMINAJĄC o konwencjach Organizacji Narodów Zjednoczonych o zwalczaniu terroryzmu i jego finansowania oraz odpowiednich rezolucjach Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych w dziedzinie walki z terroryzmem, w szczególności rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 1373 (2001);

UZNAJĄC, że opracowany przez Departament Skarbu Stanów Zjednoczonych („Departament Skarbu USA”) Program śledzenia środków finansowych należących do terrorystów („TFTP”) odgrywa zasadniczą rolę w rozpoznawaniu i ujmowaniu terrorystów oraz osób zapewniających finansowanie ich działań, a także umożliwił uzyskanie wielu wskazówek, które zostały przekazane do celów walki z terroryzmem właściwym organom na całym świecie i miały szczególną wartość dla państw członkowskich Unii Europejskiej („państwa członkowskie”),

ODNOTOWUJĄC znaczenie TFTP dla zapobiegania terroryzmowi i jego finansowaniu oraz zwalczania tych zjawisk w Unii Europejskiej i poza nią oraz ważną rolę Unii Europejskiej w zapewnianiu, by wyznaczeni dostawcy międzynarodowych usług w zakresie komunikatów finansowych dotyczących płatności udostępniali – z zastrzeżeniem pełnej zgodności z gwarancjami dotyczącymi życia prywatnego i ochrony danych osobowych – dane z komunikatów finansowych dotyczących płatności, które są przechowywane na terytorium Unii Europejskiej i są niezbędne do zapobiegania terroryzmowi i jego finansowaniu oraz zwalczania tych zjawisk;

MAJĄC na uwadze art. 6 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej, mówiący o poszanowaniu praw podstawowych, zasady proporcjonalności i konieczności odnoszące się do prawa do poszanowania życia prywatnego i ochrony danych osobowych na mocy art. 8 ust. 2 Europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, konwencję nr 108 Rady Europy o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych oraz art. 7 i 8 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,

PODKREŚLAJĄC wspólne wartości, którymi Unia Europejska i Stany Zjednoczone Ameryki („Stany Zjednoczone”) kierują się w zakresie życia prywatnego i ochrony danych osobowych, w tym wagę, jaką obie strony przywiązują do należytego przebiegu procedur oraz do prawa do skutecznych środków prawnych przeciwko niewłaściwym działaniom państwa,

ODNOTOWUJĄC rygorystyczne kontrole i gwarancje stosowane przez Departament Skarbu USA podczas postępowania z danymi z komunikatów finansowych dotyczących płatności, ich wykorzystywania i rozpowszechniania na mocy TFTP, zgodnie z wyjaśnieniami Departamentu Skarbu USA opublikowanymi w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* z dnia 20 lipca 2007 r. i w dzienniku urzędowym Stanów Zjednoczonych (*Federal Register*) z dnia 23 października 2007 r., odzwierciedlające trwającą współpracę między Stanami Zjednoczonymi a Unią Europejską w walce ze światowym terroryzmem,

PRZYPOMINAJĄC, że gwarancją rzeczywistego korzystania wszystkich osób, niezależnie od narodowości, ze swoich praw jest możliwość wniesienia skargi do niezależnego organu ochrony danych lub innego podobnego organu, niezależnego i bezstronnego sądu lub trybunału, w celu skorzystania ze skutecznego środka odwoławczego,

MAJĄC na uwadze, że na mocy amerykańskiego przepisów dotyczących niewłaściwego przetwarzania danych osobowych, w tym między innymi na mocy ustawy z 1946 r. o procedurze administracyjnej (5 U.S.C. 701 i nast.), ustawy z 1978 r. o inspektorze generalnym (5 U.S.C. App.), zaleceń wykonawczych do ustawy z 2007 r. o Komisji 9/11 (42 U.S.C. 2000ee i nast.), ustawy o oszustwach i nadużyciach komputerowych (18 U.S.C. 1030) i ustawy o wolności informacji (5 U.S.C. 552) w wersji zmienionej, dostępne są odpowiednie środki odwoławcze na drodze sądowej lub administracyjnej,

PRZYPOMINAJĄC, że w Unii Europejskiej zgodnie z prawem klienci instytucji finansowych i dostawców usług w zakresie komunikatów finansowych dotyczących płatności są informowani, że dane osobowe zawarte w zapisie transakcji finansowej mogą być przekazane organom publicznym państw członkowskich lub państw trzecich do celów egzekwowania prawa,

STWIERDZAJĄC, że niniejsza umowa nie stanowi precedensu dla jakichkolwiek przyszłych uzgodnień między Stanami Zjednoczonymi a Unią Europejską ani między żadną ze stron i jakimkolwiek państwem w zakresie przetwarzania i przekazywania danych z komunikatów finansowych dotyczących płatności lub wszelkich innych form danych ani w zakresie ochrony danych,

UZNAJĄC, że niniejsza umowa nie stanowi odstępstwa od istniejących uprawnień organów ochrony danych w państwach członkowskich dotyczących ochrony osób fizycznych w odniesieniu do przetwarzania ich danych osobowych, oraz

POTWIERDZAJĄC PONADTO, że niniejsza umowa nie narusza innych umów lub ustaleń w zakresie egzekwowania prawa lub dzielenia się informacjami zawartych między stronami lub między Stanami Zjednoczonymi a państwami członkowskimi,

UZGODNIŁY, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Cel umowy

1. Celem niniejszej umowy jest zapewnienie, by przy pełnym poszanowaniu życia prywatnego, ochrony danych osobowych i innych warunków zawartych w niniejszej umowie:

a) dane z komunikatów finansowych dotyczących płatności i powiązane dane przechowywane na terytorium Unii Europejskiej przez dostawców międzynarodowych usług w zakresie komunikatów finansowych dotyczących płatności, których wspólnie wyznaczono na mocy niniejszej umowy, były udostępniane na wniosek Departamentu Skarbu USA do celów zapobiegania terroryzmowi lub jego finansowaniu, prowadzenia odnośnych dochodzeń, wykrywania lub ścigania tych zjawisk; oraz

b) odpowiednie informacje otrzymane za pośrednictwem TFTP były udostępniane organom ścigania, bezpieczeństwa publicznego lub zwalczania terroryzmu z państw członkowskich, Europolowi lub Eurojustowi do celów zapobiegania terroryzmowi lub jego finansowaniu, prowadzenia odnośnych dochodzeń, wykrywania lub ścigania tych zjawisk.

2. Stany Zjednoczone, Unia Europejska i jej państwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne i odpowiednie środki w ramach swoich uprawnień, aby wykonać postanowienia niniejszej umowy i osiągnąć jej cel.

Artykuł 2

Zakres stosowania

Czyny związane z terroryzmem lub finansowaniem terroryzmu

Niniejsza umowa ma zastosowanie do uzyskiwania danych z komunikatów finansowych dotyczących płatności i powiązanych danych oraz korzystania z nich do celów zapobiegania następującym działaniom, ich wykrywania lub ścigania lub prowadzenia odnośnych dochodzeń:

a) działania osób lub podmiotów, które wiążą się z przemocą lub w inny sposób zagrażają życiu ludzkiemu, lub stwarzają

ryzyko powstania szkód materialnych lub zniszczenia infrastruktury, przy czym charakter i okoliczności takich działań pozwalają przypuszczać, że podejmowane są w celu:

(i) zastraszenia danej populacji lub wymuszenia na niej określonych działań;

(ii) zastraszenia rządu lub organizacji międzynarodowej, zmuszenia ich do podjęcia lub zaniechania określonego działania lub wymuszenia na nich podjęcia lub zaniechania określonego działania; lub

(iii) poważnej destabilizacji lub zniszczenia podstawowych struktur politycznych, konstytucjonalnych, ekonomicznych lub społecznych danego kraju lub organizacji międzynarodowej;

b) działania osób lub podmiotów polegających na pomaganiu w realizacji działań opisanych w lit. a), wspieraniu ich lub dostarczaniu zasobów finansowych, materialnych lub wsparcia technicznego do ich realizacji, lub świadczeniu usług finansowych lub innych na rzecz takich działań lub w celu ich wsparcia; lub

c) działania osób lub podmiotów polegających na pomaganiu w realizacji działań opisanych w lit. a) lub b), podżeganiu do nich lub usiłowaniu ich realizacji.

Artykuł 3

Zapewnienie przekazywania danych przez wyznaczonych dostawców

Unia Europejska zapewni przekazywanie Departamentowi Skarbu USA, zgodnie z niniejszą umową, przez podmioty wspólnie wyznaczone przez strony na mocy niniejszej umowy jako dostawcy międzynarodowych usług w zakresie komunikatów finansowych dotyczących płatności („wyznaczeni dostawcy”), wymaganych danych z komunikatów finansowych dotyczących płatności i powiązanych danych na potrzeby zapobiegania terroryzmowi lub jego finansowaniu, prowadzenia odnośnych dochodzeń, wykrywania lub ścigania tych zjawisk („dostarczone dane”).

Artykuł 4

Wnioski USA o przekazanie danych przez wyznaczonych dostawców

1. Na mocy art. 8 umowy o wzajemnej pomocy prawnej między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki, podpisanej w Waszyngtonie dnia 25 czerwca 2003 r., i powiązanego aktu dwustronnego o wzajemnej pomocy prawnej między Stanami Zjednoczonymi a państwem członkowskim, w którym mieści się wyznaczony dostawca, albo w którym przechowuje on dane, o które złożono wniosek, Departament Skarbu USA wydaje wniosek oparty na prowadzonym dochodzeniu, dotyczący konkretnego czynu, o którym mowa w art. 2, który został popełniony, lub gdy w oparciu o uprzednio zebrane informacje lub dowody istnieje powód, by sądzić, że został popełniony. Do tego celu Departament Skarbu USA jest uznawany za organ administracyjny, który może skorzystać z pomocy.

2. We wniosku określa się jak najdokładniej dane przechowywane przez wyznaczonego dostawcę na terytorium Unii Europejskiej, które są niezbędne do tego celu. Dane mogą obejmować określenie informacji o inicjatorze lub odbiorcy transakcji, w tym imię i nazwisko, numer rachunku, adres, krajowy numer identyfikacyjny i inne dane osobowe związane z komunikatami finansowymi.

Wniosek zawiera uzasadnienie konieczności przekazania danych, a jego zakres jest jak najbardziej zawężony w taki sposób, by dotyczył jak najmniejszej ilości danych, z należyтым uwzględnieniem analiz geograficznych, analiz zagrożenia i narażenia.

3. Wniosek jest przekazywany przez Departament Sprawiedliwości USA organowi centralnemu państwa członkowskiego, w którym mieści się wyznaczony dostawca albo w którym przechowuje on dane, o które złożono wniosek.

4. Stany Zjednoczone jednocześnie przekazują kopię wniosku centralnemu organowi drugiego państwa członkowskiego. Stany Zjednoczone jednocześnie przekazują również kopię wniosku krajowym członkom Eurojustu tych państw członkowskich.

5. Po otrzymaniu uzasadnionego wniosku zgodnie z ust. 2 centralny organ państwa członkowskiego, do którego złożono wniosek, sprawdza, czy wniosek jest zgodny z niniejszą umową i obowiązującymi wymogami dwustronnej umowy o wzajemnej pomocy prawnej. W przypadku gdy centralny organ stwierdzi dopuszczalność, wniosek jest przekazywany właściwemu organowi do wykonania na mocy prawa państwa członkowskiego, do którego złożono wniosek.

Jeżeli wniosek został przekazany centralnemu organowi państwa członkowskiego, w którym mieści się wyznaczony

dostawca, państwo członkowskie, w którym przechowywane są dane, udziela pomocy przy wykonaniu wniosku.

Środek, którego dotyczy wniosek, jest realizowany w trybie pilnym.

6. Jeżeli wyznaczony dostawca nie może z powodów technicznych określić i przedstawić konkretnych danych, które odpowiadałyby wnioskowi, przekazywane są w pakiecie wszystkie dane mające potencjalnie znaczenie – z zastrzeżeniem art. 5 ust. 2 – właściwemu organowi państwa członkowskiego, do którego złożono wniosek.

7. Dane są przekazywane między wyznaczonymi organami państwa członkowskiego, do którego złożono wniosek, a organami Stanów Zjednoczonych.

8. Unia Europejska zapewnia prowadzenie przez wyznaczonych dostawców szczegółowego rejestru wszystkich danych przekazanych na potrzeby niniejszej umowy właściwemu organowi państwa członkowskiego, do którego złożono wniosek.

9. Dane, które zostały przesłane zgodnie z prawem na podstawie niniejszego postanowienia, mogą być przeszukiwane do celów innych dochodzeń dotyczących tych samych typów czynów, o których mowa w art. 2, z pełnym poszanowaniem art. 5 niniejszej umowy.

Artykuł 5

Gwarancje dotyczące przetwarzania dostarczonych danych

1. Departament Skarbu USA zapewnia zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy przetwarzanie dostarczonych danych.

2. TFTP nie obejmuje i nie będzie obejmować eksploracji danych ani żadnego innego rodzaju algorytmicznego lub automatycznego profilowania czy komputerowego filtrowania. Departament Skarbu USA zapewnia ochronę danych osobowych, wprowadzając następujące gwarancje, które stosuje bez dyskryminacji, w szczególności ze względu na narodowość lub państwo zamieszkania:

- a) dostarczone dane przetwarza się wyłącznie na potrzeby zapobiegania terroryzmowi lub jego finansowaniu, prowadzenia odnośnych dochodzeń, wykrywania lub ścigania tych zjawisk;
- b) wyszukiwanie dostarczonych danych każdorazowo opiera się na uprzednio zebranych informacjach lub dowodach, które pozwalają przypuszczać, że podmiot, którego dane są wyszukiwane, jest powiązany z terroryzmem lub jego finansowaniem;

- c) każda operacja wyszukiwania dostarczonych danych w ramach TFTP jest ściśle zawężona do potrzeb, opiera się na uzasadnionym przypuszczeniu, że podmiot, którego dane są wyszukiwane, jest powiązany z terroryzmem lub jego finansowaniem, i jest rejestrowana; rejestruje się również takie powiązanie z terroryzmem lub jego finansowaniem wymagane do rozpoczęcia wyszukiwania;
- d) dostarczone dane są zabezpieczone środkami ochrony fizycznej, przechowywane odrębnie od wszelkich innych danych, przy zastosowaniu zaawansowanych systemów i fizycznych zabezpieczeń przed intruzami, aby zapobiec nieupoważnionemu dostępowi do tych danych;
- e) dostęp do dostarczonych danych ograniczony jest do analityków, którzy prowadzą dochodzenia w zakresie terroryzmu lub jego finansowania, i osób zaangażowanych w obsługę techniczną, zarządzanie i nadzór nad TFTP;
- f) nie tworzy się żadnych kopii dostarczonych danych, z wyjątkiem kopii zapasowych umożliwiających odzyskanie danych w przypadku awarii;
- g) dostarczone dane nie są przerabiane, zmieniane ani uzupełniane, ani nie są dostępne w wyniku połączenia z inną bazą danych;
- h) wyłącznie informacje dotyczące terrorystów otrzymane za pośrednictwem TFTP na mocy niniejszej umowy są udostępniane organom ścigania, bezpieczeństwa publicznego lub zwalczania terroryzmu w Stanach Zjednoczonych, Unii Europejskiej lub państwach trzecich, w celu ich wykorzystania na potrzeby dochodzeń w sprawie terroryzmu lub jego finansowania, wykrywania tych zjawisk, zapobiegania im lub ich ścigania;
- i) w okresie obowiązywania niniejszej umowy Departament Skarbu USA przeprowadza przegląd mający na celu określenie wszystkich niepobranych danych, które nie są już konieczne do zwalczania terroryzmu lub jego finansowania. Jeżeli określone zostaną takie dane, procedury zmierzające do ich usunięcia rozpoczyna się przed upływem dwóch (2) miesięcy od daty ich określenia; procedury te kończy się jak najszybciej, ale w każdym przypadku nie później niż osiem (8) miesięcy po określeniu danych, jeżeli nie wystąpią wyjątkowe okoliczności techniczne;
- j) jeżeli okaże się, że przekazane zostały dane z komunikatów finansowych dotyczących płatności, o które się nie zwrócono, Departament Skarbu USA niezwłocznie i na stałe usuwa te dane i informuje odpowiedniego wyznaczonego dostawcę i organ centralny państwa członkowskiego, do którego złożono wniosek;
- k) z zastrzeżeniem lit. i) wszystkie niepobrałe dane otrzymane przed dniem 20 lipca 2007 r. są usuwane nie później niż pięć (5) lat od tej daty;
- l) z zastrzeżeniem lit. i) wszystkie niepobrałe dane otrzymane po dniu 20 lipca 2007 r. są usuwane nie później niż pięć (5) lat od ich otrzymania; oraz
- m) informacje pochodzące z dostarczonych danych, w tym informacje udzielone na mocy lit. h), podlegają okresowi zatrzymywania danych mającemu zastosowanie do danego organu państwowego zgodnie z obowiązującymi go szczególnymi uregulowaniami i okresami przechowywania dokumentów.

Artykuł 6

Odpowiedniość

Z zastrzeżeniem stałego poszanowania zobowiązań, dotyczących życia prywatnego i ochrony danych osobowych zawartych w niniejszej umowie, uznaje się, że Departament Skarbu USA zapewnia odpowiedni poziom ochrony danych w odniesieniu do przetwarzania danych z komunikatów finansowych dotyczących płatności i powiązanych danych przekazywanych z Unii Europejskiej do Stanów Zjednoczonych do celów niniejszej umowy.

Artykuł 7

Spontaniczne dostarczanie danych

1. Departament Skarbu USA zapewnia jak najszybsze udostępnianie informacji otrzymanych za pośrednictwem TFTP, które mogą przyczynić się do prowadzenia dochodzeń w sprawie terroryzmu lub jego finansowania, zapobiegania tym zjawiskom, wykrywania lub ścigania ich w Unii Europejskiej, organom ścigania, bezpieczeństwa publicznego lub zwalczania terroryzmu danych państw członkowskich, a także Europołowi w granicach jego mandatu. Wszelkie informacje pochodne, które mogą pomóc w prowadzeniu dochodzeń w sprawie terroryzmu lub jego finansowania, zapobieganiu tym zjawiskom, wykrywaniu lub ściganiu ich w Stanach Zjednoczonych, przekazywane są z powrotem Stanom Zjednoczonym na zasadzie wzajemności.

2. Aby ułatwić skuteczną wymianę informacji, Europol może wyznaczyć urzędnika łącznikowego do kontaktów z Departamentem Skarbu USA. Ustalenia dotyczące statusu i zadań urzędnika łącznikowego są przedmiotem wspólnej decyzji stron.

Artykuł 8

Wnioski UE o wyszukiwanie w ramach TFTP

Jeżeli organy ścigania, bezpieczeństwa publicznego lub zwalczania terroryzmu danego państwa członkowskiego, Europol lub Eurojust stwierdzą, że istnieją podstawy do przypuszczenia, że osoba lub podmiot są powiązane z terroryzmem zdefiniowanym w art. 1–4 decyzji ramowej Rady 2002/475/WSiSW w wersji zmienionej decyzją ramową Rady 2008/919/WSiSW, organy te mogą wystąpić z wnioskiem o wyszukanie odnośnych informacji otrzymanych za pośrednictwem TFTP. Departament Skarbu USA niezwłocznie przeprowadza wyszukiwanie zgodnie z art. 5 i przekazuje odpowiednie informacje w odpowiedzi na takie wnioski.

Artykuł 9

Współpraca z przyszłym równorzędnym systemem UE

W przypadku wprowadzenia w Unii Europejskiej lub jednym lub większej liczbie państw członkowskich unijnego systemu będącego odpowiednikiem amerykańskiego TFTP, który wymagałby udostępnienia w Unii Europejskiej danych z komunikatów finansowych dotyczących płatności przechowywanych w Stanach Zjednoczonych, Departament Skarbu USA będzie aktywnie, na zasadzie wzajemności i z odpowiednimi gwarancjami, nawiązywał współpracę z wszelkimi odnośnymi dostawcami międzynarodowych usług w zakresie komunikatów finansowych dotyczących płatności mieszczących się na terytorium Stanów Zjednoczonych.

Artykuł 10

Wspólny przegląd

1. Na wniosek jednej ze stron lub w każdym przypadku po upływie sześciu (6) miesięcy strony wspólnie przeprowadzają przegląd wdrożenia niniejszej umowy ze szczególnym uwzględnieniem weryfikacji jej postanowień dotyczących życia prywatnego, ochrony danych osobowych oraz wzajemności. Przegląd ten obejmuje ocenę proporcjonalności dostarczonych danych na podstawie ich wartości dla prowadzenia dochodzeń w sprawie terroryzmu lub jego finansowania, wykrywania tych zjawisk, zapobiegania im lub ścigania ich.

2. Podczas przeglądu Unię Europejską reprezentuje prezydencja Rady Europejskiej, Komisja Europejska oraz dwóch przedstawicieli organów ochrony danych z państw członkowskich, przy czym co najmniej jeden przedstawiciel jest z państwa członkowskiego, w którym mieści się wyznaczony dostawca danych. Stany Zjednoczone reprezentowane są przez Departament Skarbu USA.

3. Na użytek przeglądu Departament Skarbu USA zapewni dostęp do odpowiedniej dokumentacji, systemów i personelu oraz do dokładnych danych odnoszących się do liczby komunikatów finansowych dotyczących płatności, w przypadku których skorzystano z możliwości dostępu, oraz liczby przypadków przekazania istotnych wskazówek. Strony wspólnie ustalają warunki prowadzenia przeglądu.

Artykuł 11

Środki odwoławcze

1. Każdy ma prawo otrzymać – na wnioski złożone w rozsądnych odstępach czasu, bez ograniczeń i bez nadmiernego opóźnienia lub opłat – od swoich organów ochrony danych potwierdzenie, czy w ramach Unii Europejskiej przeprowadzono wszystkie niezbędne kontrole w celu zapewnienia przestrzegania prawa do ochrony danych osobowych zgodnie z niniejszą umową i, w szczególności, czy jakiegokolwiek dane osobowe tej osoby przetwarzano z naruszeniem niniejszej umowy. Takie prawo podlegać może koniecznym i proporcjonalnym środkom mającym zastosowanie w prawie krajowym, w tym służącym ochronie bezpieczeństwa publicznego lub bezpieczeństwa narodowego lub, aby uniknąć szkód dla prowadzenia dochodzeń w sprawie przestępstw, zapobiegania im, ich wykrywania lub ścigania, z należytym uwzględnieniem prawnie uzasadnionego interesu osoby zainteresowanej.

2. Strony podejmują wszelkie rozsądne działania, aby Departament Skarbu USA i każde właściwe państwo członkowskie niezwłocznie informowały się i w razie konieczności konsultowały się ze sobą i ze stronami, w przypadku gdy uznają, że doszło do przetwarzania danych osobowych z naruszeniem niniejszej umowy.

3. Wszelkie osoby, które uważają, że ich dane osobowe były przetwarzane z naruszeniem niniejszej umowy, są uprawnione do skutecznego środka odwoławczego na drodze administracyjnej i sądowej odpowiednio zgodnie z prawem Unii Europejskiej, jej państw członkowskich i Stanów Zjednoczonych.

Artykuł 12

Konsultacje

1. Strony konsultują się ze sobą w stosownych przypadkach, tak aby niniejsza umowa była wykorzystywana jak najefektywniej, w tym pomagając sobie w rozwiązywaniu ewentualnych sporów dotyczących wykładni lub stosowania niniejszej umowy.

2. Strony podejmują odpowiednie działania, aby uniknąć wzajemnego nakładania na siebie nadmiernych obciążeń w związku ze stosowaniem niniejszej umowy. W przypadku gdyby takie obciążenia mimo to powstały, strony niezwłocznie konsultują się ze sobą w celu ułatwienia stosowania niniejszej umowy, co obejmuje podjęcie działań, które mogą być wymagane w celu zmniejszenia obecnych i przyszłych obciążeń.

3. Strony niezwłocznie konsultują się w przypadku, gdy jakokolwiek strona trzecia, w tym organ innego kraju, zgłasza sprzeciw lub wnosi skargę w odniesieniu do jakiegokolwiek aspektu skutku lub wdrożenia niniejszej umowy.

Artykuł 13

Brak odstępstwa

Celem niniejszej umowy nie jest ustanowienie odstępstwa od przepisów prawa Stanów Zjednoczonych, Unii Europejskiej lub jej państw członkowskich lub ich zmiana. Niniejsza umowa nie tworzy ani nie przyznaje żadnych praw czy korzyści żadnym innym osobom ani podmiotom prywatnym lub publicznym.

Artykuł 14

Wypowiedzenie

1. Każda ze stron może zawiesić lub wypowiedzieć niniejszą umowę w każdej chwili, przekazując drogą dyplomatyczną powiadomienie o takim wypowiedzeniu. Zawieszenie staje się skuteczne w terminie dziesięciu (10) dni od daty otrzymania takiego powiadomienia przez drugą stronę. Wypowiedzenie staje się skuteczne w terminie trzydziestu (30) dni od daty otrzymania takiego powiadomienia przez drugą stronę.

2. Niezależnie od zawieszenia lub wypowiedzenia niniejszej umowy wszystkie dane przechowywane przez Departament Skarbu USA zgodnie z niniejszą umową będą nadal zgodne z nią przetwarzane.

*Artykuł 15***Postanowienia końcowe**

1. Niniejsza umowa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca przypadającego po dniu, w którym strony wymieniły zawiadomienia o zakończeniu wewnętrznych procedur z tym związanych.
 2. Niniejsza umowa jest tymczasowo stosowana od dnia 1 lutego 2010 r. do jej wejścia w życie, z zastrzeżeniem ust. 3.
 3. Jeżeli niniejsza umowa nie zostanie wypowiedziana zgodnie z art. 14 lub w drodze uzgodnienia pomiędzy stronami, niniejsza umowa wygasa i traci ważność w dniu 31 października 2010 r.
 4. Gdy wejdzie w życie traktat lizboński, strony będą dążyć do zawarcia długoterminowej umowy zastępującej niniejszą umowę.
 5. Sporządzono w Brukseli dnia 30 listopada 2009 r. w dwóch egzemplarzach w języku angielskim. Niniejsza umowa jest sporządzona również w języku bułgarskim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, niderlandzkim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim i włoskim. Po zatwierdzeniu przez obie strony te wersje językowe będą uważane za jednakowo autentyczne.
-